

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10Sžso/7/2012
Identifikačné číslo spisu:	2011200576
Dátum vydania rozhodnutia:	09.05.2012
Meno a priezvisko:	JUDr. Zuzana Ďurišová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2012:2011200576.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne: P. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom F., zastúpená JUDr. Vladimírom Vágóom, advokátom, Bratislavská č. 47/59, Galanta, proti žalovanému: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Špitálska č. 8, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. AA/2011/11111-OPHN zo dňa 08.07.2011, na odvolanie žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Trnave č. k. 20S/29/2011-50 zo dňa 16.02.2012, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 20S/29/2011-50 zo dňa 16. februára 2012 v napadnutej časti výroku o trovách konania m e n í tak, že žalovaný j e p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 128,82 Eur k rukám jej právneho zástupcu v lehote tridsiatich dní od právoplatnosti tohto uznesenia. Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

I.

Konanie na prvostupňovom súde

Krajský súd v Trnave rozsudkom č. k. 20S/29/2011-50 zo dňa 16.02.2012 zrušil rozhodnutie žalovaného č. AA/2011/11111-OPHN zo dňa 08.07.2011 a rozhodnutie Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny Galanta č. 2011/01710/3 OPvHN Bá zo dňa 05.05.2011 podľa § 250j ods. 2 písm. c) a d) zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok, v platnom znení (ďalej len „O. s. p.“) a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie, pričom žalobkyni náhradu trov konania nepriznal.

V odôvodnení uviedol, že o náhrade trov konania rozhodol podľa § 250l ods. 2 O. s. p. v spojení s § 250k ods. 1 O. s. p. tak, že žalobkyni, ktorá bola v konaní úspešná, náhradu trov konania nepriznal.

II.

Odvolanie žalobkyne

Proti rozsudku krajského súdu voči výroku a náhrade trov konania podala žalobkyňa, prostredníctvom

právneho zástupcu, včas odvolanie, v ktorom uviedla, že krajský súd svoje rozhodnutie o náhrade trov konania nijako neodôvodnil a poukázal iba na § 250k ods. 1 O.s.p., podľa ktorého ak mal žalobca úspech celkom alebo sčasti, súd mu proti žalovanému prizná právo na úplnú alebo čiastočnú náhradu trov konania, pričom môže tiež rozhodnúť, že sa náhrada trov celkom alebo sčasti neprizná, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa. Dôvody hodné osobitného zreteľa pre nepriznanie náhrady trov konania žalobkyni však krajský súd vo svojom rozhodnutí nešpecifikoval a podľa názoru žalobkyne, žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa nie sú, na základe čoho navrhla, aby odvolací súd zmenil rozsudok krajského súdu tak, že žalovaný je povinný nahradiť jej trovy konania v sume 284,82 Eur do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia, prípadne, aby odvolací súd výrokovú časť napadnutého rozsudku krajského súdu o náhrade trov konania zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Žalovaný sa k odvolaniu žalobkyne vyjadril prípisom zo dňa 26.03.2012, v ktorom uviedol, že s názorom žalobkyne nesúhlasí a výšku trov považuje za nedôvodnú. Uviedol, že sa pridŕžiava svojho písomného vyjadrenia zo dňa 01.12.2011. V tomto vyjadrení (č. l. 37) žalovaný uviedol, že predmetom konania v preskúvanom prípade je nárok vo veciach sociálnych služieb - sociálnej - hmotnej núdze a odmena za jeden úkon právnej pomoci je 1/13 výpočtového základu podľa § 11 ods. 4 veta druhá vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška“), pričom použitie tohto postupu v sociálnych veciach zodpovedá aj ustálenej praxi slovenských súdov.

III.

Právne názory odvolacieho súdu

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.), preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu v namietanom rozsahu a po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O. s. p.) a ide o rozsudok, proti ktorému je podanie odvolania prípustné (§ 202 O. s. p.), dospel jednomyselne k záveru, že odvolaniu žalobkyne treba priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 O. s. p.

Podľa § 250k ods. 1 O. s. p. ak mal žalobca úspech celkom alebo sčasti, súd mu proti žalovanému prizná právo na úplnú alebo čiastočnú náhradu trov konania. Ak bolo rozhodnutie správneho orgánu zrušené z dôvodu podľa § 250j ods. 3, súd žalobcovi prizná úplnú náhradu trov konania. Môže tiež rozhodnúť, že sa náhrada trov celkom alebo sčasti neprizná, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Procesnými predpokladmi náhrady trov konania v zmysle ustanovenia § 250k ods. 1 O. s. p. sú tak:

1. čiastočný alebo plný úspech žalobcu,
2. neexistencia dôvodov hodných osobitného zreteľa a
3. výslovné nezrieknutie sa náhrady trov zo strany žalobcu.

Keďže Občiansky súdny poriadok dôvody hodné osobitného zreteľa v žiadnom z ustanovení nedefinuje, je možné za takéto dôvody považovať akékoľvek dôvody a to na strane ktoréhokoľvek účastníka konania. Toto ustanovenie tak umožňuje presadiť aplikáciu § 1 O. s. p. a doceliť tak spravodlivú ochranu práv, ktorú použitie zásady zodpovednosti za výsledok vždy neumožňuje. Aplikácia tohto ustanovenia však musí zodpovedať osobitným okolnostiam konkrétneho prípadu a musí mať vždy výnimočný charakter (Zbierka súdnych rozhodnutí a stanovísk - judikát č. R 34/1982). Pri posudzovaní dôvodov osobitného zreteľa musí súd prihliadať na majetkové, sociálne, osobné, zárobné a iné pomery všetkých účastníkov konania (teda nielen toho účastníka, ktorého by podľa všeobecných ustanovení zaťažovala povinnosť nahradiť trovy konania, ale aj toho, ktorý by mohol byť nepriznaním náhrady trov konania dotknutý) a všimnúť si aj okolnosti, ktoré viedli účastníkov k uplatneniu práva na súde a ich postoj v konaní (Sborník stanovisek, zpráv o rozhodování soudů a soudních rozhodnutí NS ČSSR, ČSR a SSR 1970 - 1983, zv. IV, s. 64).

V preskúvanom prípade neuviedol krajský súd žiadne dôvody, na ktorých založil svoje rozhodnutie o

trovách konania. Na jednej strane uviedol, že žalobkyňa bola v konaní úspešná, avšak na strane druhej jej náhradu trov konania nepriznal, pričom v odôvodnení rozsudku neuviedol, či existovali v prípade žalobkyne nejaké dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré jej náhradu trov konania nepriznal. Žalobkyňa si pritom trovy konania riadne uplatnila a vyčíslila v podanej žalobe zo dňa 08.09.2011, v ktorej uviedla, že v prípade úspechu si uplatňuje podľa § 250k ods. 1 O. s. p. nárok na náhradu trov konania vo výške 284,82 Eur.

Úvaha súdu o tom, či v danej veci sú splnené dôvody na aplikáciu § 250k ods. 1 veta tretia O. s. p., musí byť v jeho rozhodnutí riadne odôvodnená, pretože v opačnom prípade by mohlo ísť o postup, ktorý by mohol mať črty svojvôle.

V konkrétnych okolnostiach prípadu bolo, podľa názoru odvolacieho súdu, navyše potrebné prihliadnuť zo strany krajského súdu pri rozhodovaní o náhrade trov konania aj na spravodlivé riešenie vzťahov medzi účastníkmi konania; ak totiž krajský súd zrušil rozhodnutie žalovaného pre nedostatočné zistenie skutkového stavu, v dôsledku čoho bolo rozhodnutie žalovaného a rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov a vrátil vec žalovanému na ďalšie konanie, ale zároveň nepriznal žalobkyni náhradu za účelne vynaložené trovy konania, tak v dôsledku tohto rozhodnutia došlo v podstate k popretiu úspechu žalobkyne v predmetnom súdnom konaní.

Podľa § 250ja ods. 3 O. s. p. ak odvolací súd dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie správneho orgánu v medziach žaloby nie je v súlade so zákonom a súd prvého stupňa žalobu zamietol, môže rozsudok súdu prvého stupňa zmeniť tak, že zruší rozhodnutie správneho orgánu a vráti vec žalovanému správneho orgánu na ďalšie konanie. Inak o odvolaní rozhodne spôsobom podľa § 219 až 221 tohto zákona.

Odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie (§ 219), ani na jeho zrušenie (§ 221 ods. 1).

Vzhľadom na to, že nepriznanie trov konania žalobkyni zo strany krajského súdu nebolo v preskúmanom rozsudku Krajského súdu v Trnave č. k. 20S/29/2011-50 zo dňa 16.02.2012 riadne odôvodnené, pričom odvolací súd nezistil, že by v preskúmanom prípade existovali dôvody hodné osobitného zreteľa na nepriznanie účelne vynaložených trov konania žalobkyni, Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, že toto rozhodnutie zmenil podľa § 220 O. s. p. v spojení s § 250ja ods. 3 O. s. p. tak, že žalovaného zaviazal uhradiť žalobkyni náhradu trov konania spolu vo výške 128,82 Eur.

Odvolací súd rozhodol o výške náhrady trov konania podľa vyčíslenia, uvedeného v podanej žalobe. Výsledná suma 128,82 Eur pozostáva z:

- náhrady za dva úkony právnej služby - prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom - plnomocenstvo zo dňa 06.09.2011 (§ 14 ods. 1 písm. a) vyhlášky) a písomné podanie na súd vo veci samej - podanie žaloby zo dňa 08.09.2011 (§ 14 ods. 1 písm. b) vyhlášky), v sume spolu 114,- € (57 x 2) a
- režijného paušálu - $2 \times 7,41 = 14,82$ € (§ 16 ods. 3 vyhlášky).

Keďže žalobkyňa mala vo vyčíslení chybné uvedenú základnú sadzbu tarifnej odmeny za oba úkony právnej služby, Najvyšší súd Slovenskej republiky jej nepriznal náhradu trov konania za oba úkony vo výške 247,- Eur (ako to bolo nesprávne uvedené vo vyčíslení), keďže táto nezodpovedá vyhláške, ale vo výške 114,- Eur, t.j. po 57,- Eur za každý úkon právnej služby (t. j. 1/13 z výpočtového základu na rok 2011 - 741,- Eur podľa § 11 ods. 4 veta druhá vyhlášky, keďže ako správne žalovaný uviedol, v dávkových veciach sociálneho poistenia, vo veciach sociálnych služieb a vo veciach preskúvania rozhodnutia o priestupkoch patrí odmena za jeden úkon právnej služby vo výške jednej trinástiny výpočtového základu).

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 151 ods. 1 a 2 O. s. p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O. s. p. a § 224 ods. 1 O.s.p. tak, že účastníkom náhradu

trov odvolacieho konania nepriznal, keďže úspešná žalobkyňa si právo na náhradu trov odvolacieho konania neuplatnila a nevyčíslila a zo spisu jej žiadne trovy konania s výnimkou trov právneho zastúpenia nevyplynuli.

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni vyššie uvedenú náhradu trov prvostupňového konania vo výške 128,82 Eur k rukám jej právneho zástupcu JUDr. Vladimíra Vágóa na účet č. 2916879384/1100 v zmysle § 149 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O. s. p. v lehote tridsiatich dní od právoplatnosti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie n i e j e prípustné.